

ANTALYA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ÖĞRETMEN OTURUMU YÖNERGESİ

Slayt -1 yansıtın.

Eğitimin tanıtın ve eğitimin amacını anlatın.

2022-2203 Eğitim Öğretim Yılı Rehberlik Hizmetleri Programı kapsamında Antalya Millî İl Eğitim Müdürlüğü tarafından “Problem Çözme becerileri” ilimizin yerel hedefi olarak belirlenmiştir. Eğitimin amacı okullarda çalışan yönetici/ve öğretmenlerin problem çözme becerileri konusunda bilgi ve becerilerini arttırmak, öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmektir.

Slayt-2 yansıtın.

“İnsan sosyal bir canlı olması dolayısıyla yaşamın ilk yıllarından itibaren sosyal ilişkiler kurmaya başlar. Bu da beraberinde problemleri getirir. Peki problem nedir diye sorarsak en basit tanımıyla nasıl söyleriz. Gündelik hayatımızda bizi zorlayan, kaygı, korku gibi olumsuz duygular yaşamamıza neden olan durumları problem olarak adlandırabiliriz.”

Slayt -3 yansıtın.

Okullarda ise problemler sadece matematik dersinin konusu değildir. Okulda öğrencilerimiz ve bizler pek çok problem ile baş etmek durumunda kalabiliyoruz.

- Arkadaşlık problemleri
- Zamanı planlayamama
- Zorbalık
- Sorumluluklarını yerine getirememe
- Ailesel problemler
- Davranış problemleri
- Teknolojinin olumsuz kullanımı

Bunlar gibi pek çok problem durumu sayabiliriz.

Slayt -4 yansıtın.

Şimdi sizlerle sınıfta karşılaşılabileceğimiz bir problemi birlikte çözeceğiz. Bunun için gruplara ayrılmamız gerekiyor.

Katılımcılar kendileri gruplara ayrılabilceği gibi gruplarda homojen dağılımı sağlamak isteyen eğitim görevlisi , oluşturulmak istenen grup sayısı kadar katılımcılara numara verir ve herkesin kendisine verilen numarayı aklında tutması ister. Daha sonra birler bir grup, ikiler bir grup ,üçler bir grup.....) şeklinde gruplar oluşturabilir.

Ek-1 belge gruplara dağıtılır.10 dakika süre verir ve probleme nasıl çözüm bulduklarını yazmalarını ister. Grup çalışması aktif katılmaları için öğretmenlere teşvik edilir.

10 dk sonunda çözümlerin eğitim sonunda paylaşılacağı belirtilir ve eğitime devam edilir. **“Hepinizin probleme çözüm bulmak için sağladığınız katkı çok değerliydi. Eğitim sonunda çözümleri değerlendireceğiz.”**

Slayt -5 yansıtın.

“ Bireyler bir sorunla karşılaştıklarında sorunları tehditten çok fırsat olarak görüp yeteneklerine güvenir, sorunları çözebileceklerine inanırlar. Ya da. Sorunların nedenlerini başkalarının üstüne atarlar, sorunu görmezden gelirler ve tehdit olarak algırlar. Yeteneklerine ve becerilerine güvenmezler.

Bireyler bir problemle karşılaştıklarında gösterdikleri tavır ve davranışlar sonuç için oldukça önemlidir. Bireylerin sahip olabileceği 3 çeşit problem çözme tarzı bulunmaktadır:

1. Kaçman sorun çözme tarzı
2. Dürtüsel-dikkatsiz sorun çözme tarzı
3. Akılcı(Rasyonel) sorun çözme tarzı

Slayt -6 yansıtın.

Kaçman Sorun Çözme Tarzını inceleyelim.

- 1-İşlevsel olmayan bir tarzdır.
- 2-Sorunlara karşı ilgisiz, görmezden gelen bir tavır sergilerler.
- 3-Sorunları erteleme, pasiflik, ilgisizlik, hareketsizlik gibi davranışlar sergilerler.
- 4-Problemlerle yüzleşmek yerine kaçmayı seçerler.
- 5-Problemlerin çözümünde sorumluluk almazlar; kendiliğinden veya başkalarıncı çözümlenmesini beklerler.

Grubun aktif katılımı sağlamak okulda yaşanabilecek bir probleme kaçınılan çözüm tarzı çözümlerle örneklendirmeleri ister.

Slayt-7 yansıtın.

Dürtüsel-Dikkatsiz Problem Çözme Tarzı inceleyelim.

- 1-İşlevsel olmayan bir tarzdır.
- 2-Aceleci yapıda kişilerdir. Akıllarına ilk geleni uygulama eğilimi vardır.
- 3-Sistemik olmayan tarzda alternatifleri ve çözümleri gözden geçirirler.
- 4-Çok az bilgi ile problemi çözmeye çalışırlar. Düşünmeden hareket ederler.
- 5-Tam ve düzgün olmayan sonuçlar ortaya çıkar ve bu sonuçlar da ileride kişilere birer problem olarak geri döner.
- 6-Belirsizlik, huzursuzluk veya olumsuz duygulara tahammül eşikleri düşüktür.

Grubun aktif katılımı sağlamak okulda yaşanabilecek bir probleme kaçınılan çözüm tarzı çözümlerle örneklendirmeleri ister.

Slayt -8 yansıtın.

Akılcı Sorun Çözme Tarzı inceleyelim.

1-Çözüme ulaşılabilecek stratejiyi belirleme, uygulama ve değerlendirme becerisine sahiptirler.

2-İşlevsel bir yoldur.

3-Sorunu çözme aşamasında 4 ana beceriye sahiptirler:

- a) Sorunu tanımlama ve formüle etme
- b) Olası çözüm seçeneklerini üretme
- c) En iyi çözüm seçeneğini seçme(karar verme)
- d) Seçilen çözüm seçeneğini uygulama ve değerlendirme

Grubun aktif katılımı sağlamak okulda yaşanabilecek bir probleme kaçınılan çözüm tarzı çözümlerle örneklendirmeleri istenir.

Slayt -9 yansıtın.

“Bireyler karşılaştıkları problemler karşısında işlevsel olmayan çözümlere sahiplerse bir süre sonra problemin içinde boğulabilir ya da sosyal ilişkileri açısından sağlıksız sonuçlar doğurabilir.

Sağlıklı bir problem çözümü bize başkalarıyla ilişkimize zarar vermeden , her iki tarafında mutlu olabileceği sonuçlar verir.

Problemlerimizi olumlu bir yöntemle çözdüğümüzde , kendimize güvenmeye, çözümü bulmuş olmanın vermiş olduğu güvenle de kendimizi daha iyi hissetmeye başlarız.

Gelin hep birlikte beraber sağlıklı problem çözümü nasıl olmalı birlikte bakalım.”

Slayt -10 yansıtın

1.-Problemin farkına varılması

“Problem çözme sürecinin ilk aşaması, bir gücün sezilmesi ya da bireylerin yolunda gitmediğinin fark edilmesidir. Duygular problemin olup olmadığını anlamaya yardım eder. Eğer duygularımız rahatsız edici ise (üzgün, sinirli, kaygılı) bir problem var demektir.”

Problemin kaynağını tespit ederek problem hakkında araştırma yapıp bilgi toplayabilirsiniz.

Arkadaşlarıyla oturmak istemeyen ve saldırgan davranışları olan öğrencimizin bu davranışları yapma sebebi DEHB ,ailevi problemlerin okula yansması, özgüven eksikliği, olumsuz rol modelleri ..... vs pek çok sebep olabilir.

Slayt -11 yansıtın.

2-Olası Çözüm Yollarının Belirlenmesi

Problemin nedeni anlaşıldıktan sonra problem çözümünde aklınıza gelen bütün fikirleri saçma, iyi, kötü demeden eleştirmeden yazın.

Öğrenci ile biraz daha zaman ayırma, veli görüşmesi, rehberlik servisine yönlendirme .... vs

Slayt -12 yansıtın.

3-En iyi çözüm seçeneğini seçme (karar verme)

Aklınıza gelen bütün fikirleri yazdıktan sonra birine olası çözüm yöntemlerinin güçlü ve zayıf yanlarını değerlendirin. Kendinize şu üç soruyu sorun.

- Çözüm güvenli mi?
- Çözüm adil mi?
- İyi duygulara liderlik ediyor mu?

Bu üç soruyu sorduğunuzda cevabınız evet ise çözüm yöntemini kullanmaya geçmeye hazırsınız.

Slayt -13 yansıtın.

4-Seçilen çözüm seçeneğini uygulama ve değerlendirme

Seçtiğiniz çözüm yöntemini uygulayın. Çözümü uyguladıktan sonra tekrar çözüme güvenli miydi, adil miydi, nasıl hissettin ve diğer kişi nasıl hissetti? sorularını sorun. sorulardan birinin cevabı negatif ise başka bir çözüm yolu denemeye karar verebilirsiniz.

Slayt -14 yansıtın.

ÇOCUKLARA PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ KAZANDIRMANIN ÖNEMİ

“Problem çözme becerisi bireyin birey olma ve çevresi ile baş etme sürecinde en önemli rollerden biridir.

Ebeveynler öğretmenler ve yetişkinler çocukların sorunları olduğunda ya da karar verirken her zaman çocuğun yanında olamazlar. Bu yüzden çocuklara problem çözmeyi erken yaşlardan başlayarak öğretmeli ve onlara yol göstermeliyiz.”

Çocukların problem çözme yetenekleri geliştiği zaman;

- Çocuk ilerleyen yaşlarda kaygı yaratan durumlar ile başa çıkabilir ve sağlıklı kararlar alabilir.
- Kendilerine olan güveni artar.
- Problem çözme becerileri gelişen çocukların bağımsızlığı artar.
- Başkalarına karşı duyarlılığı artar.
- Akranları ve toplum

Slayt 15 yansıtın.

Problem çözme ve eleştirel düşünme becerisi eğitim sistemimizi ilkokuldan üniversiteye değin eğitimin her kademesinde önemle üzerinde durulan beceriler arasında yer almaktadır. Öğretmenler ,öğrencilere yaşamlarında karşılara çıkacak olan sorunlarla baş edebilmelerine ve sorunlara çözüm üretebilmelerine yardımcı olmak için öncelikle kendileri problem çözme becerilerine sahip olmalıdırlar. Çünkü öğretmenler öğrencilerin rol modelidir. *Öğretmenin çocuğun problem çözme becerisini kazanmasında etmesi gereken noktalar vardır.*

Slayt 16 yansıtın.

Problem Çözme Becerisi Kazandırmada Öğretmenin Sahip Olması Gereken Özellikler

- Öğrencinin kişilik yapısını iyi bilmelidir
- Öğretmen yapıcı bir dil kullanmalıdır.
- Ön yargılı olmamalıdır.
- Öğrenciyi iyi gözlemlemelidir.
- Öğrencinin özgüvenini desteklemelidir.
- Problem çözümünde kendi bildiği ve doğru olduğunu düşündüğü yolu uygulama noktasında dirençli olmamalıdır.
- Tolerans eşiği yüksek olmalıdır.
- Sabırlı olmalıdır.

Slayt 17 yansıtın.

Siz bir probleminizi paylaştığınızda karşınızdaki kişiden hangi cümleyi duymak istersiniz? Çocukların sosyal çevresinde problemleri en çok paylaştıkları ve yardım istedikleri kişilerden biri de öğretmenlerdir ve öğretmenlerinden aldıkları tepkiler onlar için önemlidir. Çocuğun sorunu ifade etmesinde öğretmenin kullandığı dil önemlidir. Öğretmen öğrencinin kendini açabilmesini sağlamalıdır.

Slayt 18 yansıtın.

SORUNUNU PAYLAŞAN BİR ÖĞRENCİYE KURULMAMASI GEREKEN CÜMLELER

- Geç sırana
- Bana şikayetle gelme
- Düşün bakalım niye sana yapıyorlar
- Teneffüste olan şeyleri bana anlatmayın
- Olur böyle

Slayt 19 yansıtın.

DOĞRU CÜMLELER

Canını sıkın şey nedir?
Sana nasıl yardımcı olabilirim?
Efendim..seni dinliyorum
Üzgün görünüyorsun

Slayt 20 yansıtın.

“Çocuğun problem çözme becerilerini kazanması karşılaştığı problemleri çözmesinde kolaylık sağlamasının yanı sıra, okul ortamında ayrıca başka kazanımlarda sağlamaktadır. “

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ KULLANIRSAK NE KAZANIRIZ?

- Öğretmen ve öğrenci iletişimimiz güçlenir
- Öğrenciler kendini okulda güvende hisseder.

- Öğrencinin derse karşı ilgisi artar.
- Öğrenci motivasyonu ve sorumluluk bilinci artar.
- Davranış problemlerinde azalma olur.

Slayt 21 yansıtın.

“ Problem çözmeye becerilerine yönelik güzel bir animasyonu birlikte seyrederim.”

Slayt 22 yansıtın.

Animasyon filmi izlendikten sonra eğitim başında yapılan ek-1 etkinliğin değerlendirilmesi yapılır.

Eğitimin başında öğretmenlere dağıtılan ek -1 formu değerlendirilir.

Slayt 23 yansıtın.

Ek -1

Sınıfta oturma düzenini oluşturduktan bir süre sonra, bir öğrenciniz derslerde dikkat dağıtıcı davranışlarda bulunuyor, sıra arkadaşına saldırgan davranıyor ve arkadaşıyla oturmak istemediğini söylüyor.

1-Bu durumda ne yapardınız?

2-Öğrencinize ne söylediniz?

